

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **Vinařství U Kapličky s.r.o.**, se sídlem Vinařská 484, Zaječí, zast. JUDr. Vojtěchem Mihalíkem, advokátem se sídlem Brněnská 154/32, Mikulov, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**, se sídlem Květná 504/15, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2018, č. j. 31 A 103/2016 - 154,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorátu v Brně (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 14. 1. 2016, č. j. SZPI/AO787-29/2015, byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, ve znění účinném do 31. 3. 2017 (dále jen „zákon o vinohradnictví a vinařství“), a byla jí uložena pokuta ve výši 2 100 000 Kč a povinnost uhradit náklady laboratorního rozboru ve výši 86 420 Kč. Správního deliktu se měla dopustit tím, že uváděla do oběhu vína z Moldavska, jež byla podrobena nepovoleným enologickým postupům, a to včetně přidávání exogenní vody a syntetického glycerolu. Žalobkyně tím porušila čl. 80 odst. 2 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (dále jen „nařízení č. 1308/2013“). V případě některých vín měla žalobkyně také porušit čl. 80 odst. 2 písm. c) nařízení č. 1308/2013, podle něhož se tyto

výrobky neuvádějí na trh v Unii tehdy, nejsou-li v souladu s pravidly stanovenými v příloze VIII. Podle ní je povoleno zvyšování přirozeného obsahu alkoholu v procentech objemových, které nepřekračuje mezní hodnotu 3 % objemová.

[2] Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát (dále jen „žalovaná“) rozhodnutím ze dne 4. 8. 2016, č. j. SZPI/AO787-37/2015, zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť dospěla k závěru, že žalobkyně pouze pasivně spoléhala na správnost údajů uvedených v dokladu V I 1 a nevyvinula žádoucí aktivitu směřující k ověření analytických znaků obchodovaného vína.

II.

[3] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který jí nejprve rozsudkem ze dne 26. 4. 2018, č. j. 31 A 103/2016 - 107, vyhověl, rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud upozornil na to, že ač je odpovědnost za daný správní delikt objektivní, lze se jí zprostit naplněním liberačního důvodu dle § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství. Podle něj právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Podle čl. 43 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 555/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína (dále jen „nařízení č. 555/2008“), se osvědčení a zpráva o výsledku rozboru pro každou zásilku určenou pro dovoz do Společenství vyplňují na samostatném dokladu V I 1. Tento doklad je podepsán odpovědným pracovníkem úředního subjektu a odpovědným pracovníkem uznané laboratoře podle čl. 48. Podle odstavce 1 tohoto článku Komise na základě sdělení příslušných orgánů třetích zemí vypracuje a aktualizuje seznamy názvů a adres úředních subjektů, laboratoří a producentů vína, kteří jsou oprávněni k vystavení dokladu V I 1. Krajský soud označil za nesprávný právní názor žalované o nemožnosti liberace poukazem na existenci dokladu V I 1, proto její rozhodnutí tímto prvním rozsudkem zrušil.

[4] Žalovaná podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 8. 2018, č. j. 7 As 217/2018 - 25, vyhověl, rozsudek ze dne 26. 4. 2018 zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Soud zdůraznil, že doklad V I 1 je společně se zprávou o výsledku analýzy vypracovanou subjektem nebo útvarem pověřeným zemí, ze které výrobek pochází, dokumentem, který primárně umožňuje vstup výrobků ze třetích zemí na trh EU. Jde tedy pouze o administrativní povolení ke vstupu předmětného vína do prostoru EU, které kontroluje primárně celní úřad jakožto kompetentní úřad umožňující vstup produktu do volného oběhu. Jinak řečeno tento doklad představuje pouze nezbytnou podmínku pro vstup vína na území EU a bez něj by moldavské víno do ČR vůbec nemohlo být dovezeno. Předložení takového dokumentu, bez kterého by víno ani nemohlo být do zemí EU legálně dovezeno, lze ovšem těžko pokládat za ono „vynaložení veškerého úsilí“, které vyžaduje § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství k liberaci ze žalobkyní spáchaného deliktu. Ve spojení „vynaložení veškerého úsilí“ je zjevně obsažen požadavek konat něco víc, než pouze splnit podmínky pro legální dovoz vína do ČR, jinak by už samotný fakt, že víno bylo dovezeno

pokračování

legálně, tedy za splnění podmínek požadovaných právem EU pro volný pohyb zboží, navždy zbavoval dovozce či prodejce vína veškeré odpovědnosti za kvalitu daného vína, a to navzdory tomu, že jeho odpovědnost je zákonem o vinohradnictví a vinařství konstruována jako odpovědnost objektivní. Pokud byla žalobkyně sankcionována za to, že jí prodávané víno nesplňovalo požadované enologické postupy, nemůže se zprostit objektivní odpovědnosti za kvalitu tohoto vína pouze na základě toho, že je dovezla s doklady potřebnými k legálnímu dovozu. Soud vzal v potaz i to, že víno prodávané žalobkyní v projednávané věci mělo podle zjištění žalované vážné a zjevné nedostatky, které jsou patrné i z výsledků chemické analýzy. V projednávané věci se jednalo o velké množství vína přesahující v souhrnu 70 000 l, což svědčí o větší společenské škodlivosti, neboť toto víno mohlo ovlivnit mnoho tisíc spotřebitelů. Žalobkyně byla navíc již v minulosti za podobný delikt v rámci uvádění do oběhu vína z Moldavska trestána, a nebylo tedy nepřiměřené po ní požadovat, aby si kvalitu vína dováženého z této země, tedy to, zda u tohoto vína nedochází k porušování základních pravidel enologických postupů, ověřovala i jinak, než pouhým spoléháním na doklad V I 1. Zároveň žalovaná nepochybila, pokud neprovedla jako důkaz osvědčení V I 1. Chtěla-li se žalobkyně odpovědnosti za správní delikt v průběhu správního řízení zprostit, bylo pouze na ní, aby prokázala liberační důvody. Žalobkyně k tomu však navrhla jen důkaz v podobě osvědčení V I 1, jenž ke zproštění její odpovědnosti vést nemohl.

[5] Krajský soud následně vydal nový rozsudek ze dne 21. 11. 2018, kterým žalobu zamítl. Žalovaná ani správní orgán I. stupně se nedopustily žádného pochybení, jestliže se blíže nezabývaly zaviněním žalobkyně. Nejednalo se o znak skutkové podstaty, a jeho naplnění proto nebylo podmínkou pro to, aby byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání předmětného správního deliktu. Podle krajského soudu nebyly výsledky analýz nevěrohodné, a to ani v případě přídatku vody např. 87%, aniž by byla taková skutečnost zjištěna senzoricky. Údaj 87% přidané vody neznamená, že by bylo do již výsledného produktu (vína) přimícháno více než šestinásobné množství vody (tak, že by původní víno tvořilo 13% takto zředěné tekutiny). Žalovaná zcela srozumitelně a logicky objasnila, že údaj udává, kolik z celkového množství vody v produktu představuje exogenní vodu přidanou v průběhu procesu tvorby vína, přičemž toto jasné vysvětlení žalobkyně nijak nezpochybnila. Žalobkyně navíc mohla požádat o odběr vzorku pro doplňující posudek, o čemž byla dle protokolů o odběru vzorků řádně poučena.

[6] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce o neprůkaznosti a nepřezkoumatelnosti databáze společnosti EUROFINS a výsledků jejích rozborů. Žalobkyně ji uplatnila poprvé až v řízení před soudem. V průběhu správního řízení žádné výtky k uvedené databázi nevznesla, ani nevznesla požadavek na seznámení se s obsahem databáze. O informace o této databázi žádal toliko vlastním jménem JUDr. Vojtěch Mihalík, advokát, a to navíc v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Rozhodně tedy nešlo o úkon v rámci probíhajícího správního řízení. Z tohoto důvodu by bylo zcela nadbytečné provádět dokazování listinami prokazujícími podání uvedené žádosti JUDr. Vojtěchem Mihalíkem a postup správních orgánů navazující na tuto žádost. Žalobkyní předkládané listiny byly pro projednávanou věc irrelevantní. To, že žalobkyně ve správním řízení nijak nezpochybovala databázi společnosti EUROFINS jako relevantní zdroj informací pro provedené rozборы a ani neusilovala o získání nějakých informací o této databázi, se

pochopitelně promítá do obsahu správního rozhodnutí, a tím i do rozsahu soudního přezkumu. Žalovaná logicky nemohla v napadeném rozhodnutí reagovat na námitky, které žalobkyně poprvé uplatnila až v řízení o žalobě.

[7] Krajský soud dále konstatoval, že závěry správních orgánů jsou založeny především na protokolech o kontrolních úkonech, protokolech o odběru kontrolních vzorků, dokladech prokazujících původ zboží, skladových kartách, evidencích o zásobách, fakturách, dodacích listech, protokolech o zkoušce a posudcích zkušební laboratoře žalované. V obecné rovině neshledal, že by pro účely posuzovaného správního deliktu bylo potřeba opatřovat další podklady. Žalobkyně přitom nemůže takto zjištěný skutkový stav dodatečně v řízení o žalobě zpochybnit pouhým poukazem na to, že jedna z použitých metod možná vychází z nedostatečných podkladů, konkrétně z nedostatečné databáze. Jelikož byl skutkový stav zjištěn dostatečně a porušení právní povinnosti bylo prokázáno nade vší pochybnost, nemohla žalobkyně až v řízení o žalobě skutkový stav obohacovat o nové, dosud netvrzené skutečnosti a správními orgány zjištěný skutkový stav zpochybňovat toliko na základě hypotéz a spekulací. Žalobkyně by musela předložit důkaz, který by věcně zpochybnil důkazy opatřené správními orgány, tj. přímý důkaz o tom, že zkoumané víno mělo odlišné parametry. Žalobkyně by tedy musela tvrdit a prokazovat, že v projednávané věci nastal jiný než správními orgány zjištěný skutkový stav. Nepostačuje, tvrdila-li a snažila-li se prokázat, že skutkový děj se mohl odehrát i jinak. Správní orgány tedy neměly důvod o dostatečnosti metody s ohledem na její akreditaci jakkoliv pochybovat.

[8] Námitky směřující proti posouzení naplnění liberačního důvodu pro zproštění se odpovědnosti za správní delikt ze strany žalobkyně již byly předmětem posouzení ze strany Nejvyššího správního soudu, a krajský soud proto odkázal na odůvodnění jeho rozsudku ze dne 16. 8. 2018. Ve světle tohoto rozsudku uzavřel, že se žalobkyně nemohla zprostit odpovědnosti za správní delikt tím, že se spoléhala na doklad V I 1, neboť ten je toliko dokladem potřebným pro legální dovoz vína. Proto nebylo ani potřeba pro účely posouzení liberace provádět dokazování tímto dokumentem.

[9] Dále krajský soud zamítl námitku, že bylo žalobkyni fakticky přičteno k tíži, že jí byly výsledky rozborů oznámeny až po dlouhé době. Doba oznámení výsledků rozborů 40 až 50 dní od odběru vzorků nebyla podle krajského soudu nepřiměřená. Z těchto důvodů nepřistoupil krajský soud v této otázce k dalšímu dokazování, neboť by to nemohlo přispět k dalšímu objasnění věci, přestože žalobkyně navrhla provedení výlehu žalované, respektive jejích zaměstnanců a bývalého zaměstnance, výlehu M. J. a důkaz listinou – laboratorními deníky. Nepřisvědčil ani námitce, že žalobkyně víno prodala jiné společnosti, a žádné spotřebitele tudíž sama neohrozila. Přímým obchodním partnerem žalobkyně sice nebyli spotřebitelé, nicméně distribuovala produkt určený k lidské spotřebě, tj. širokému okruhu spotřebitelů. Z tohoto pohledu není rozhodné, na jaké úrovni distribučního řetězce žalobkyně působila, neboť konečným důsledkem jednání všech článků distribučního řetězce je ohrožení téhož okruhu spotřebitelů. Krajský soud neshledal ani důvod k moderaci uložené pokuty.

III.

pokračování

[10] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[11] Stěžovatelka vyjádřila nesouhlas s právním posouzením povahy a vlastností dokumentu V I 1. Trvá na tom, že tento dokument zachycuje prováděné laboratorní rozborů a odůvodňuje závěr o tom, že jeho opatřením a obchodováním s vínem doprovázeným tímto dokumentem vynaložila požadovatelné úsilí zbavující ji odpovědnosti za správní delikt.

[12] Krajský soud také nesprávně posoudil právní otázku délky trvání laboratorních rozborů a doby, po jejímž uplynutí byla stěžovatelka seznámena s výsledky laboratorního zkoumání. Podle krajského soudu tato okolnost nemohla mít vliv na výši pokuty, ovšem podle stěžovatelky, pokud by byla s výsledky seznámena dříve, vůbec by nedošlo k prodeji vína, které by bylo uvedeno do oběhu pouze svým skladováním, což by mohlo vést k liberaci z daného deliktu.

[13] Krajský soud konečně pochybil tím, že provedl dokazování a neposuzoval stěžovatelčiny námitky týkající se vad prováděných laboratorních rozborů. Podle krajského soudu bylo klíčové, že stěžovatelka tyto námitky nevznesla již při správním řízení, podle stěžovatelky je však uvedla již ve vyjádření ze dne 2. 12. 2015, takže se jimi krajský soud měl zabývat. Ze všech těchto důvodů stěžovatelka navrhla, aby byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení.

[14] Stěžovatelka poté kasační stížnost doplnila podáním ze dne 14. 1. 2019. V něm zopakovala a rozvedla svůj názor, že dokument V I 1 není pouze formálním dokumentem, což je zjevné již z toho, že k jeho vydání je požadován také laboratorní rozbor. Dále stěžovatelka namítla nesprávnost a vadnost laboratorních rozborů, na jejichž základě byly zjištěny nesprávné enologické postupy u jí obchodovaného vína. Krajský soud tento argument odmítl s poukazem na to, že ve správním řízení stěžovatelka žádné námitky proti laboratorním rozborům nevznesla. Stěžovatelka však tvrdila, že krajský soud nemohl dospět k závěru, že se jí nepodařilo zpochybnit věrohodnost nebo dostatečnost důkazů provedených správními orgány, když sám neprovedl důkazy, které navrhla. I k prokázání vlastností vína přitom mohly být využity dokumenty V I 1.

IV.

[15] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti setrvala na svém názoru, že dokument V I 1 je pouze administrativním povolením ke vstupu vína ze třetí země do prostoru EU, který nezaručuje bezvadnost produktu. Trvala také na tom, že den seznámení stěžovatelky s výsledky rozborů úzce časově navazoval na den ukončení provádění zkoušek v Odboru zkušební laboratoře inspektorátu v Brně. Z těchto důvodů navrhla, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

V.

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Jelikož se jedná o kasační stížnost podanou proti rozhodnutí, kterým krajský soud rozhodl ve věci opětovně poté, co byl jeho původní rozsudek Nejvyšším správním soudem zrušen, vážil zdejší soud nejprve její přípustnost z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Výklad uvedeného ustanovení vychází z toho, že po stěžovateli lze spravedlivě požadovat, aby uplatnila veškeré důvody, z nichž dovozuje nezákonnost rozhodnutí krajského soudu, již v první kasační stížnosti, pokud tak učinit může (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, publ. pod č. 2365/2011 Sb. NSS). Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. i další výjimky, například pro situaci, kdy první kasační stížnost podával žalovaný, zatímco nové rozhodnutí krajského soudu napadá žalobce, jako je tomu právě v nyní posuzovaném případě. Žalobkyně nemohla ovlivnit, které vady napadala žalovaná v předchozím řízení před Nejvyšším správním soudem, a její nynější kasační stížnost je první příležitostí, kdy rozhodnutí krajského soudu napadá ona, a vymezuje tak rámec kasačního přezkumu. Odmítnutí této kasační stížnosti by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu a odporovalo by účelu a smyslu správního soudnictví. Kasační stížnost je tedy nutno považovat za přípustnou a posoudit ji meritorně.

[18] Na druhou stranu však při tomto meritorním přezkumu nelze přehlédnout, že stěžovatelka ve své kasační stížnosti zčásti polemizuje se závěry krajského soudu, které plně vycházejí z předchozího zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu, popřípadě přímo s tímto rozsudkem. V tomto ohledu nezbyvá soudu než připomenout, že i on sám je vázán svou vlastní judikaturou a od svého názoru vyjádřeného v prvním rozhodnutí v této věci se tedy nemůže odchýlit, leda by došlo k takovým okolnostem, jako je prohlášení jeho předchozího názoru za protiústavní (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2005, č. j. 2 Afs 216/2004 - 123, publ. pod č. 1406/2007 Sb. NSS). Žádná taková okolnost, jež by Nejvyšší správní soud přinutila změnit právní a skutkové závěry, které zaujal ve svém předchozím rozsudku, však nenastala, takže je jimi v plném rozsahu vázán. Stěžovatelčina polemika s nimi na tom nemůže nic změnit. V reakci na převážnou část námitek tedy soudu nezbyvá než odkázat na ty pasáže jeho rozsudku z 16. 8. 2018, kde se s argumenty uvedenými nyní v kasační stížnosti již vypořádal.

[19] Z tohoto důvodu je třeba bez dalšího zamítnout stěžovatelčinu prvou kasační námítku, kterou uvedla jak kasační stížnost, tak její následné doplnění a která se týkala posouzení povahy a vlastností dokumentu V I 1. Tato otázka byla komplexně vyřešena v předchozím rozsudku zdejšího soudu, a je tak možno pouze odkázat na jeho odůvodnění.

[20] Co se týče důsledků délky trvání laboratorních rozborů a následné údajné znalosti jejich výsledků na straně správního orgánu I. stupně a jejich zatajování před stěžovatelkou,

pokračování

Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s posouzením provedeným krajským soudem. Ze správního spisu skutečně neplyne, že by správní orgán I. stupně s oznámením výsledků laboratorních testů jakkoliv otálel. Příslušné posudky jsou datovány dnem 28. 5. 2015 a stěžovatelka s nimi byla seznámena dne 10. 7. 2015, jak plyne z protokolu o seznámení kontrolované osoby s výsledky kontrolních zjištění. Ani Nejvyšší správní soud nepokládá dobu oznámení výsledků rozborů 43 dnů od ukončení laboratorních rozborů za nepřiměřenou. Jak správně uvedl krajský soud, je čistě na kontrolované osobě, jak situaci vyhodnotí, a zda přistoupí k distribuci vína, které je právě kontrolováno. Není-li si jista nezávadností vína, protože nevynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila, lze po ní legitimně žádat, aby alespoň vyčkala s jeho distribucí a měla prověřované víno po celou dobu uskladněno. V opačném případě musí nést negativní důsledky toho, že nebyla předem dostatečně obezřetná.

[21] Další kasační námitka se týkala údajné nesprávnosti a vadnosti laboratorních rozborů, na jejichž základě byly zjištěny nesprávné enologické postupy u stěžovatelkou obchodovaného vína, respektive způsobu, jakým tuto námitku posoudil krajský soud. Stěžovatelka k tomu v žalobě namítala, že správní orgán I. stupně zjišťuje přídavek vody a nadlimitní množství etanolu z přidaného cukru porovnáváním s údaji v databázi zpracované společností EUROFINS. To je však podle stěžovatelky pouze komerční produkt, jehož spolehlivost není ověřena dostatečnou certifikací a není prokázáno, že byl v této databázi dostatečný počet vzorků moldavských vín, takže je možné, že vzorky odebrané správním orgánem I. stupně u stěžovatelky nebylo s čím srovnávat.

[22] Krajský soud vyšel z toho, že tuto námitku vznesla stěžovatelka teprve v žalobě. Proti tomu stěžovatelka v kasační stížnosti namítla, že vady laboratorních rozborů namítala již během správního řízení ve vyjádření ze dne 2. 12. 2015. To však není pravda. V tomto podání, které je ve správním spise založeno na čísle listu 19, zmiňuje pouze tolik, že „je dosti dobře možné, že SZPI laboratorními rozborů skutečně zjistila ve víně přídavek vody a glycerolu a nadměrné množství etanolu ze zbytkového cukru.“ Dále zde uvedla, že laboratorní testování vína na území ČR provádí zásadně správní orgán I. stupně, brojila také proti tomu, že stačilo konkrétní víno zkontrolovat u dodavatele vína, nikoli u dalších různých subjektů, a konečně namítala, že ji měl správní orgán I. stupně upozornit na výsledky laboratorních testů dříve. Nebyla zde tedy v žádné podobě obsažena námitka, kterou uvedla až v žalobě.

[23] Za této situace je namístě přitakat krajskému soudu, který vyšel z právního názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71, publ. pod č. 3577/2017 Sb. NSS, v němž připomněl, že „je to vždy správní orgán, kdo nese odpovědnost za zjištění skutkového stavu věci. Správní orgán je totiž podle § 3 správního řádu povinen postupovat ,tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti‘, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku. Zákon proto správnímu orgánu ukládá, aby i při pasivitě obviněného opatřil v řízení dostatečné množství důkazů, které přestupek, jenž je obviněnému kladen za vinu, jasně a nepochybně prokazují.“ V tomto usnesení rozšířený senát akceptoval, že je možné, aby žalobce v řízení o žalobě navrhl i důkazy, které nevznese v správním řízení. Nezbytnost jejich provedení však záleží na tom, která ze dvou situací nastane: „Pokud správní orgány opatří takovou sadu

důkazů, z níž po jejich řádném zhodnocení lze učinit závěr o tom, že se obviněný skutku dopustil, a zároveň neexistují rozumné důvody zakládající pochybnosti o správnosti a úplnosti skutkových zjištění, změna pasivního postoje obviněného ve správním řízení v aktivitu v soudním řízení zřejmě nepovede k jeho úspěchu. (...) Odlišná situace nastane tehdy, neprovedou-li správní orgány dostatečné zjištění skutkového stavu věci, tedy úplné dokazování rozhodných skutečností, a přesto rozhodnou o vině. Pak obviněný v řízení před soudem jistě může poukázat na možné jiné rozumně se nabízející varianty skutkového děje, případně k tomu nabídnout důkazy. Je na krajském soudu, aby v mezích možností soudního přezkumu tato tvrzení podrobil konfrontaci s napadeným rozhodnutím a s obsahem správního spisu a případným dokazováním, oddělil zrna od plev, tzn. nepravděpodobné či jinak bizarní námitky obviněného eliminoval. (...) Krajský soud tedy na základě žaloby přezkoumá, zda správní orgány v řízení o přestupku opatřily takovou sadu důkazů, která po provedeném zhodnocení s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že se obviněný příslušného přestupku (skutku) dopustil, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny obviněného z přestupku. Dospěje-li k závěru, že správní orgán své povinnosti zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, dostal, může krajský soud nově uplatněná žalobní tvrzení ve světle takto zjištěného skutkového a právního stavu věci shledat irelevantními (tj. soud zjistí, že s řízením nijak nesouvisí a nejsou pro jeho výsledek podstatná nebo jsou zcela nadbytečná) nebo nevěrohodnými (tj. soud jejich pravdivosti ve světle dostatečně zjištěného skutkového stavu věci neuvěří) a nově vznesené důkazní návrhy k jejich prokázání jako nadbytečné odmítnout. Tyto své závěry však krajský soud musí vždy náležitě odůvodnit.“

[24] Těmto požadavkům krajský soud dostal a nebylo namístě, aby prováděl množství důkazů, které stěžovatelka navrhovala v části VIII. žaloby. Podstatné je, že v bodech 31 až 35 svého rozsudku v reakci na tuto námitku a s ní spojené důkazní návrhy podrobně rozebral, zda správní orgány v posuzovaném řízení opatřily dostatečně přesvědčivou sadu důkazů, jež sama o sobě odůvodnila závěr o spáchání tvrzeného správního deliktu. Shledal, že závěry správních orgánů jsou založeny především na protokolech o kontrolních úkonech, protokolech o odběru kontrolních vzorků, dokladech prokazujících původ zboží, skladových kartách, evidencích o zásobách, fakturách, dodacích listech, protokolech o zkoušce a posudcích zkušební laboratoře žalované. Naopak neshledal, že by pro účely posuzovaného správního deliktu bylo potřeba opatřovat podklady další, a proto stěžovatelčiným důkazním návrhům nevyhověl.

[25] Nelze ostatně přehlédnout, že smyslem těchto důkazů mělo být zpochybnit důvěryhodnost databáze EUROFINS, využívané Odborem zkušební laboratoře žalované, z důvodu údajně malého množství vzorků moldavských vín v této databázi. K tomu však žalovaná již ve vyjádření k žalobě ze dne 6. 10. 2016, na něž odkazuje i ve vyjádření ke kasační stížnosti, vysvětlila, že databáze EUROFINS funguje zcela jinak, než se stěžovatelka domnívá, neboť je založena na analýze stabilních izotopů v dané vinařské oblasti, což stěžovatelka nevyvrátila. Za této situace bylo odmítnutí provedení důkazů ze strany krajského soudu zcela namístě, protože jimi nebylo možno zpochybnit skutkový stav dostatečně přesvědčivě zjištěný žalovanou ve správním řízení.

pokračování

[26] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[27] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí nevznikly žádné náklady nad rámec běžné činnosti.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. března 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu